

Розділ III. ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА, АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

DOI: 10.33766/2524-0323.101.185-195

УДК: 342.951:351.85

Аксютіна А. В., кандидатка юридичних наук, доцентка кафедри загальноправових дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ (м. Дніпро, Україна)

e-mail: nastya_aksutina@ukr.net

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-4493-5599>

Чвалюк А. М., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри загальноправових дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ (м. Дніпро, Україна)

e-mail: prepod100500@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-9795-2734>

СИСТЕМА СУБ'ЄКТІВ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ КУЛЬТУРНИМИ ПОСЛУГАМИ

У статті проаналізовано повноваження суб'єктів адміністративно-правового забезпечення населення культурними послугами та здійснено їх систематизацію. Встановлено, що система суб'єктів адміністративно-правового забезпечення населення культурними послугами представлена декількома рівнями організованих установ та осіб, кожна з яких має в ній свій статус, перелік функцій і місце. Визначено, що основу державної політики у сфері соціально-культурного будівництва формує Верховна Рада України, а головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах культури є Міністерство культури та інформаційної політики України. Зазначене Міністерство здійснює свої функції у сфері культури як самостійно, так і через підпорядковані або координовані ним центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом (різні державні служби, комітети агентства та ради). На регіональному та місцевому рівнях суб'єктами центральної ланки адміністративно-правового забезпечення населення культурними послугами є виборні органи (ради) територіальних громад, в особі комітетів культури, або виконавчі органи (місцеві державні адміністрації), в особі відділів (секторів) культури. У складі місцевих державних адміністрацій діють відповідні департаменти або управління культури. Зроблено висновок, що рівень нормативно-правового забезпечення діяльності, аналізованих у статті суб'єктів адміністративно-правового забезпечення населення культурними послугами, у цілому задовільний, однак потребує вдосконалення. Авторами піддано критиці деякі формулювання Закону України «Про культуру», у якому в рамках окремого розділу запропоновано закріпити функції та повноваження вищих органів державної влади у сфері культури. Сформульовані пропозиції, спрямовані на спрощення процесу адміністративно-правового регулювання культурної сфери й уточнення адміністративно-правового статусу вищих органів державної влади.

Ключові слова: суб'єкти адміністративно-правового забезпечення, культурні послуги, культура, система органів, спеціальний статус.

Постановка проблеми. Побудова ефективної системи адміністративно-правового забезпечення населення культурними послугами, в основу якої покладено розвиток владно-суспільних взаємовідносин та налагоджену взаємодію органів публічної влади з інститутами громадського суспільства, неможлива без створення зазначених органів. Часті реформування центральних органів виконавчої влади та приведення вітчизняного законодавства до стандартів ЄС призвели до того, що компетенційні норми суб'єктів управління сферою культури розпоршені між великою кількістю різних нормативно-правових актів. Усе це створює перешкоди на шляху ефективного управління, а також ускладнює становище того чи іншого суб'єкта у правовій реальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вітчизняні науковці неодноразово досліджували адміністративно-правове забезпечення реалізації культурної функції держави (В. С. Шестак) [1], форми та методи державного управління культурою в Україні (І. Г. Ігнатченко) [2], нормативно-правове забезпечення надання населенню культурних послуг (Р. В. Карпенко) [3], а також заходи адміністративно-правового забезпечення реалізації державної політики України у сфері надання культурних послуг громадянам (Є. О. Сидорова) [4]. Однак побудова вертикально-ієрархічної системи суб'єктів, що здійснюють адміністративно-правове забезпечення населення культурними послугами, жодного разу не ставала предметом наукових досліджень.

Формулювання цілей. Метою даної статті є окреслення системи суб'єктів, що здійснюють адміністративно-правове забезпечення населення культурними послугами, а також формулювання пропозицій щодо уточнення їх адміністративно-правового статусу.

Виклад основного матеріалу. Суб'єкти адміністративно-правового забезпечення населення культурними послугами, що об'єднані в розгалужену мережу органів публічної адміністрації (органів державної влади та місцевого самоврядування), і самоврядних організацій, здійснюють на постійній основі планомірний вплив на розвиток культурної галузі та є важливим елементом у загальнодержавному механізмі реалізації культурної політики й оптимізації державно-приватного співробітництва в культурній сфері.

Система суб'єктів адміністративно-правового забезпечення населення культурними послугами представлена декількома рівнями організованих установ та осіб, кожна з яких має в ній свій статус, перелік функцій та місце. Однак точного їх переліку законодавець не наводить. Частина 2 ст. 12 Закону України «Про культуру» (далі – Закон №2778-VI) уточнює, що «суб'єктами діяльності у сфері культури є: держава в особі уповноважених органів виконавчої влади; територіальні громади в особі органів місцевого самоврядування; професійні творчі працівники; наукові працівники, зокрема, музейних, бібліотечних закладів, історико-культурних заповідників, архівних установ; педагогічні працівники закладів освіти сфери культури; митці, які працюють на засадах мистецького ама-

торства; працівники культури; заклади культури, заклади освіти сфери культури, а також підприємства, установи та організації всіх форм власності, статути (положення) яких передбачають провадження діяльності у сфері культури; окремі громадяни, об'єднання громадян, які провадять діяльність у сфері культури» [5]. Як можна побачити, всі вищенаведені суб'єкти або надають, або споживають культурні послуги. Водночас, обов'язок сприяння створенню єдиного культурного простору України, збереженню цілісності культури стаття 13 Закону покладає на центральні органи виконавчої влади, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування. І це не випадково, адже саме вони є основними суб'єктами адміністративно-правового забезпечення населення культурними послугами, забезпечення реалізації кожним громадянином права на задоволення культурних потреб та доступу до культурних благ.

Культурний сектор в Україні представлений на національному рівні як законодавчою (Верховна Рада України та підкомітет з питань культурної політики), так і виконавчою владою. При тому призначення Верховної Ради України серед інших суб'єктів адміністративно-правового забезпечення населення культурними послугами є значною мірою установчим та засадницьким (інституційним), оскільки визначає політику держави в сфері культури, правові, економічні та соціальні гарантії її реалізації, систему соціального захисту працівників культури.

Основу державної політики у сфері соціально-культурного будівництва Верховна Рада України формує шляхом закріплення конституційних і законодавчих засад, визначення мети, головних завдань, напрямків, принципів і пріоритетів, встановлення нормативів та обсягів бюджетного фінансування, створення системи відповідних кредитно-фінансових, податкових та інших регуляторів, затвердження переліку комплексних і цільових загальнодержавних програм у соціально-культурній сфері [6, с. 388]. Усі ці функції так чи інакше відносяться до питань культури та соціальної сфери, а в деякій своїй частині присвячені їй безпосередньо. Органи виконавчої влади, своєю чергою, забезпечують реалізацію політики у сфері культури; здійснюють за участю громадських об'єднань розроблення державних програм розвитку культури та їх фінансування; створюють умови для відродження й розвитку культури української нації, культур національних меншин, які проживають на території України тощо. Управлінська діяльність у сфері культури здійснюється системою органів виконавчої влади, кожен із яких реалізує свою компетенцію на окремих ділянках культурного будівництва: безпосередньо культура, телебачення й радіомовлення, кінематографія, друкарська справа та ін. [7, с. 409].

У системі органів виконавчої влади провідну роль відіграє Кабінет Міністрів України, який, згідно зі ст. 113 Конституції України, є вищим серед інших органів виконавчої влади [8]. Кабінет Міністрів України є колегіальним органом, про що прямо вказується в ч. 3 ст. 3 Закону України від 27 лютого 2014 р. № 794-VII «Про Кабінет Міністрів України» [9]. Питання культури входить до загальної компетенції Кабінету Міністрів України. До основних завдань Кабінету Міністрів України входить розроблення і виконання загальнодержавної програми культурного розвитку. Кабінет міністрів України забезпечує проведення державної політики

у сферах культури, етнонаціонального розвитку України і міжнаціональних відносин, охорони історичної та культурної спадщини, всебічного розвитку і функціонування державної мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України; створює умови для вільного розвитку мов корінних народів і національних меншин України, сприяє задоволенню національно-культурних потреб українців, які проживають за межами України; забезпечує розроблення і здійснення заходів щодо створення матеріально-технічної бази та інших умов, необхідних для розвитку культури; розробляє і вносить на розгляд Верховної Ради України проекти загальнодержавних програм культурного розвитку; забезпечує взаємодію центральних і місцевих органів виконавчої влади з органами місцевого самоврядування у вирішенні питань місцевого значення, зокрема культурного розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць [9]. Однак, у самому Законі № 2778-VI функції та повноваження вищих органів державної влади у сфері культури не визначені. Доцільним було б окреслити загальні засади їх організації та функціонування в згаданому законі, у рамках окремого розділу [10, с. 110]. Таким чином, навіть попри прийняття в Україні ряду законів та підзаконних нормативно-правових актів, що регулюють різні аспекти культурної діяльності, здебільшого вони залишаються внутрішньо суперечливими й далеко не повними [3, с. 134].

Іншу ланку суб'єктів адміністративно-правового забезпечення населення культурними послугами складають центральні органи виконавчої влади, до яких належать міністерства, державні комітети (державні служби, агентства) та центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом [11, с. 40]. Вони реалізують відповідні повноваження у культурній сфері, безпосередньо сприяючи втіленню у життя приписів вищих органів державної влади, адже саме культура охоплює всі нематеріальні (духовні) цінності, створені суспільством, у тому числі й моральні та етичні [10, с. 110].

За твердженням фахівців у галузі адміністративного права, саме культура є тим чинником, що визначає духовне кредо нації, є показником її самобутності, саме через культурну сферу утверджуються духовні та моральні ідеали, втілюються гуманістичні ідеї, загально визнані людські цінності, зберігаються та примножуються культурні надбання [7, с. 409].

Головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах культури, державної мовної політики, популяризації України у світі, державного іномовлення, інформаційного суверенітету України та інформаційної безпеки, а також забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах кінематографії, відновлення та збереження національної пам'яті, міжнаціональних відносин, релігії та захисту прав національних меншин в Україні, мистецтв, охорони культурної спадщини, музейної справи, вивезення, ввезення і повернення культурних цінностей є Міністерство культури та інформаційної політики України (далі – Мінкультури). Мінкультури наділено широкими повноваженнями в частині надання населенню якісних і доступних культурних послуг, зокрема це

повноваження щодо: забезпечення організації та проведення мистецьких конкурсів з метою реалізації культурно-мистецьких проєктів, спрямованих на здійснення заходів у сфері захисту національного інформаційного простору; видачі (відмови у видачі, анулювання) дозволу на ввезення видавничої продукції, що має походження або виготовлена та/або ввозиться з території держави-агресора, тимчасово окупованої території України; сприяння провадженню виставкової діяльності, проведенню міжнародних, всеукраїнських, регіональних мистецьких фестивалів і конкурсів, культурно-мистецьких проєктів, концертів, мистецьких аукціонів, виставок, виставок-продажів та інших заходів з питань, що належать до його компетенції; забезпечення організації та проведення інформаційних, комунікаційних кампаній, публічних заходів з метою інформування населення про реформи, що проводяться Кабінетом Міністрів України та іншими державними органами, а також спрямованих на підтримку розвитку особистості, підвищення рівня правової культури населення, зміцнення національної єдності, консолідації українського суспільства та взаємодії з громадськістю тощо [12]. У структурі міністерства діє також низка директоратів, департаментів, управлінь, секторів та відділів (наприклад, Директорат культури та мистецтв, Директорат соціокультурного розвитку, Департамент культурної спадщини, Управління контролю та нагляду за дотриманням законодавства у сфері культурної спадщини тощо). Мінкультури координує та спрямовує діяльність: Державної служби України з етнополітики та свободи совісті; Державного комітету телебачення і радіомовлення України; Українського інституту національної пам'яті; Державного агентства України з питань мистецтв та мистецької освіти.

Є. О. Сидорова включає до системи суб'єктів адміністративно-правового забезпечення населення культурними послугами також Міністерство молоді та спорту України [4, с. 159]. Однак ми не можемо з цим погодитись, адже в результаті останнього реформування у 2020 році Міністерство молоді та спорту України втратило всі функції управління культурною сферою.

Після профільного міністерства суб'єктами адміністративно-правового забезпечення населення культурними послугами є центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом, які мають визначені Конституцією та законодавством України специфічні завдання та повноваження. Щодо них може встановлюватися спеціальний порядок утворення, реорганізації, ліквідації, підконтрольності, підзвітності, а також призначення і звільнення керівників [6, с. 44]. Зокрема, таким спеціальним статусом наділено Державний комітет телебачення і радіомовлення України, який є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері телебачення і радіомовлення, інформаційній та видавничій сфері [13].

Державне агентство України з питань кіно (далі – Держкіно) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України і який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері кінематографії. Повноваження Держкіно України полягають у розробленні пропозицій щодо умов прокату, тиражування, розповсюдження і публічного показу або демонстрування фільмів з індексами, що мають обмеження

глядацької аудиторії (п. 13); здійснення контролю за дотриманням квоти демонстрування національних фільмів під час використання національного екранного часу, умов розповсюдження і демонстрування фільмів, передбачених державним посвідченням на право розповсюдження і демонстрування фільмів, та за наявністю зазначеного державного посвідчення (п. 14), складання протоколів про адміністративні правопорушення у сфері кінематографії (п. 15) тощо [14].

Разом із Держкіно України важливим суб'єктом адміністративно-правового забезпечення населення культурними послугами є Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення. Остання є конституційним, постійно діючим колегіальним органом, метою діяльності якого є нагляд за дотриманням законів України у сфері телерадіомовлення, а також здійснення регуляторних повноважень, передбачених цими законами [15]. Національна рада в межах своїх повноважень забезпечує права телеглядачів і радіослухачів, організовує проведення досліджень аудиторії телеглядачів і радіослухачів, інші соціологічні дослідження з проблем стану телерадіомовлення, а також опитування аудиторії щодо популярності та якості програм чи передач, які транслюються телерадіоорганізаціями, здійснює аналіз та узагальнення звернень і пропозицій громадян у сфері телерадіомовлення, за наслідками їх розгляду вживає відповідних заходів реагування. Мінкультури безпосередньо підпорядковуються також Державна служба України з етнополітики та свободи совісті [16] та Український інститут національної пам'яті, що є центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу [17].

Спеціальні функції щодо сприяння національно-культурному розвитку України має також Український культурний фонд. Діяльність фонду спрямовується та координується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах культури та мистецтв [18], тобто Мінкультури. Специфічною державною установою в сфері культури є Український центр культурних досліджень, який створений з метою проведення прикладних досліджень й аналізу проблем української культури, розробки науково-практичних рекомендацій у галузі культурної політики. Його основним призначенням є створення науково-аналітичної платформи міжнародного рівня з досліджень, генерування, вивчення, обміну та апробації ідей і методів у галузі культурного розвитку [19].

На регіональному та місцевому рівнях суб'єктами центральної ланки адміністративно-правового забезпечення населення культурними послугами, є виборні органи (ради) територіальних громад, в особі комітетів культури, або виконавчі органи (місцеві державні адміністрації), в особі відділів (секторів) культури. У малих територіальних громадах (на рівні села або селища), за відсутності окремих структурних підрозділів культури, створюються посади державних службовців, відповідальних за реалізацію культурної політики. На місцевому рівні відтворюється фактично ідентична схема: представницька влада (депутатсь-

кий корпус) з відповідними комісіями, виконавча влада (адміністрація) з відділеннями культури. У складі місцевих державних адміністрацій діють відповідні департаменти або управління культури.

Принципово важливим в аспекті надання населенню якісних і доступних культурних послуг є «врахування територіальних умов їх мешкання, що полягатиме в зміщенні акцентів від стереотипів виключно державної підтримки розвитку культурної сфери та нав'язування державою вектору культурної політики до обов'язкового врахування місцевих особливостей. І це не випадково, адже на сьогоднішній день основними замовниками комплексних послуг установ культурно-дозвілєвого типу стають органи місцевої влади, саме вони забезпечують доступ населення до культурних благ» [10, с. 120].

Так, відповідно до статті 18 Закону України «Про культуру» [5] з метою задоволення потреби громадян у мистецькому аматорстві, створенні умов для їх дозвілля саме органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування формують базову мережу закладів культури (клубних закладів, культурних центрів, парків культури та відпочинку, центрів народної творчості тощо), засобів масової інформації і надають їм фінансову підтримку, а також сприяють створенню недержавних закладів культури, клубів, мистецьких аматорських об'єднань, гуртків, студій за інтересами та провадженню ними діяльності. Не можна не погодитись із О.М. Карпенко, що «культурні заходи, такі як фестивалі чи виставки, створюють соціальну солідарність і згуртованість, сприяють соціальній інтеграції, розширенню можливостей громад» [21, с. 44], однак в контексті підтримки дозвілля та аматорського мистецтва не зрозуміло, яким чином має відбутися це «сприяння» і чи не буде це протиріччати статті 41 Конституції України.

Реформа децентралізації, що наразі відбувається в Україні, «передбачає передачу повноважень, фінансів на їх реалізацію та відповідальності за їх виконання від центральної влади органам місцевого самоврядування, тобто тому керівництву територіальних громад, які краще орієнтовані на місцях в локальних проблемах та ефективніше можуть використати кошти на їх вирішення, зокрема у культурній сфері» [10, с. 121]. Також, важливою умовою забезпечення збалансованого соціально-економічного, політичного, духовно-культурного функціонування Української держави є розвиток та ефективна робота інститутів громадянського суспільства, адже розвинуте громадянське суспільство є реальною передумовою для найбільш повної реалізації прав і свобод людини [22, с. 120].

Висновки. Таким чином, можна підсумувати, що система суб'єктів, котрі здійснюють адміністративно-правове забезпечення населення культурними послугами, складається з наступних інституцій:

- 1) Верховна Рада України;
- 2) Кабінет Міністрів України;
- 3) Міністерство культури та інформаційної політики України:
  - Державна служби України з етнополітики та свободи совісті;
  - Державний комітет телебачення і радіомовлення України;
  - Український інститут національної пам'яті;
  - Український культурний фонд;

- Український центр культурних досліджень;
- 4) Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти;
- 5) Державне агентство України з питань кіно;
- 6) Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення;
- 7) Департаменти (управління) культури місцевих державних адміністрацій;
- 8) Комітети (відділи) культури обласних (міських, районних, сільських) рад депутатів або окремі службові особи сільських (селищних) рад, відповідальні за впровадження культурної політики.

Рівень нормативно-правового забезпечення діяльності вищезазначених суб'єктів адміністративно-правового забезпечення населення культурними послугами в цілому задовільний, однак потребує вдосконалення. Зокрема, доцільно закріпити функції та повноваження вищих органів державної влади у сфері культури в окремому розділі Закону України «Про культуру». Зведення компетенційних норм у межах одного закону, на нашу думку, значно спростить процес адміністративно-правового регулювання культурної сфери й уточнить адміністративно-правовий статус вищезазначених органів.

Використані джерела:

1. Шестак В. С. Адміністративно-правове забезпечення реалізації культурної функції держави: дис. ... докт. юрид. наук / спец. 12.00.07. Харків, 2012. 472 с.
2. Ігнатченко І. Г. Форми та методи державного управління культурою в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07. Харків, 2009. 20 с.
3. Аксютіна А. В., Карпенко Р. В. Нормативно-правове забезпечення надання населенню культурних послуг. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2021. № 1(110). С. 133-138.
4. Сидорова Є. О. Заходи адміністративно-правового забезпечення реалізації державної політики України у сфері надання культурних послуг громадянам. *Юридична наука*. 2020. № 10(112). С. 158-166.
5. Про культуру: Закон України від 14 грудня 2010 р. № 2778-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 24. Ст. 168.
6. Адміністративне право України: підручник / за заг. ред. д.ю.н., проф. Коломоєць Т.О. Київ : «Істина», 2008. 475 с.
7. Адміністративне право України: підручник / за ред. Ю. Битяка. Київ: «Юрінком Інтер», 2005. 544 с.
8. Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
9. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27 лютого 2014 р. № 794-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 13. Ст. 222.
10. Аксютіна А. В. Адміністративно-правове забезпечення населення культурними послугами: дис. ... канд. юрид. наук / спец. 12.00.07. Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ Міністерства внутрішніх справ України. Дніпро, 2020. 220 с.
11. Адміністративне право України: підручник / за заг. ред. Т.О. Коломоєць. Київ : «Істина», 2010. 480 с.

12. Деякі питання діяльності Міністерства культури та інформаційної політики: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2019 р. № 885. *Офіційний вісник України*. 2019. № 88. Ст. 2942.

13. Про затвердження Положення про Державний комітет телебачення і радіомовлення України: Постанова Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2014 р. № 341. *Офіційний вісник України*. 2014. № 66. Ст. 1842.

14. Про затвердження Положення про Державне агентство України з питань кіно: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 липня 2014 р. № 277. *Офіційний вісник України*. 2014. № 59. Ст. 1618.

15. Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення: Закон України від 23 вересня 1997 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 48. Ст. 296.

16. Про затвердження Положення про Державну службу України з етнополітики та свободи совісті та внесення змін до Положення про Міністерство культури України: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 812. *Офіційний вісник України*. 2019. № 70. Ст. 2461.

17. Деякі питання Українського інституту національної пам'яті: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.11.2014 р. № 684. *Офіційний вісник України*. 2014. № 98. Ст. 2840.

18. Про Український культурний фонд: Закон України від 23 березня 2017 р. № 1976-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 19. Ст. 238.

19. Український центр культурних досліджень. URL : <http://uccs.org.ua/statti/>. (дата звернення: 15.01.2023).

20. Копієвська, О. Р. (2008) Особливості реалізації культурних прав і свобод людини в Україні. *Ученые записки Таврич. нац. ун-та ім. В.И. Вернадського: Серія «Юридические науки»* - 21. № 2(60). С. 106-112.

21. Карпенко О. М. Підвищення рівня культурної свідомості українського народу в умовах російської агресії. *Актуальні проблеми службово-бойової діяльності сил сектору безпеки і оборони України в умовах воєнного стану*; матеріали Регіон. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 30 черв. 2022 р.). Дніпро: ДДУВС, 2022. С. 43-44.

22. Чепік-Трегубенко О.С. Удосконалення взаємодії органів публічної влади з інститутами громадянського суспільства. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2015. № 2 (76). С. 120-126.

References:

1. Shestak, V. S. (2012) *Administratyvno-pravove zabezpechennia realizatsii kulturnoi funktsii derzhavy. Doctor's thesis*. Kharkiv. [in Ukrainian].

2. Ihnatchenko, I. H. (2009) *Formy ta metody derzhavnoho upravlinnia kulturoiu v Ukraini. Extended abstract of candidate's thesis*. Kharkiv. [in Ukrainian].

3. Aksjutina, A. V., Karpenko, R. V. (2021) *Normatyvno-pravove zabezpechennia nadannia naselenniu kulturnykh posluh. Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnogo universytetu vnutrishnikh sprav - Scientific Bulletin of the Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs, 1(110), 133-138*. [in Ukrainian].

4. Sydorova, Ye. O. (2020) *Zakhody administratyvno-pravovoho zabezpechennia realizatsii derzhavnoi polityky Ukrainy u sferi nadannia kulturnykh posluh hromadynam. Yurydychna nauka - Legal science, 10(112), 158-166*. [in Ukrainian].

5. Pro kulturu: Zakon Ukrainy vid 14 hrudnia 2010 r. № 2778-VI [Pro culture: Zakon Ukrainy vid 14 hrudnia 2010 r. No. 2778-VI]. (2011) *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy - Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 2, art. 168. [in Ukrainian].

7. Administratyvne pravo Ukrainy: pidruchnyk (2005) / Yu. Bytiak (Ed.). Kyiv: «Iurinkom Inter». [in Ukrainian].

8. Konstytutsiia Ukrainy vid 28 chervnia 1996 r. (1996) *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy - Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 30, art. 141. [in Ukrainian].

9. Pro Kabinet Ministriv Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 27 liutoho 2014 r. № 794-VII. (2014) *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy - Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 13, art. 222. [in Ukrainian].

10. Aksutiina, A. V. (2020) Administratyvno-pravove zabezpechennia naselennia kulturnymy posluhamy. *Candidate's thesis*. Dnipro : Dnipropetrovskyi derzhavnyi universytet vnutrishnikh sprav Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy. [in Ukrainian].

11. Administratyvne pravo Ukrainy: pidruchnyk (2010) / T.O. Kolomoiets (Ed.). Kyiv: «Istyna». [in Ukrainian].

12. Deiaki pytannia diialnosti Ministerstva kultury ta informatsiinoi polityky: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 16 zhovtnia 2019 r. № 885. (2019) *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy - Official Gazette of Ukraine*, 88, art. 2942. [in Ukrainian].

13. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Derzhavnyi komitet telebachennia i radiomovlennia Ukrainy: Postanova Kabinet Ministriv Ukrainy vid 13 serpnia 2014 r. № 341. (2014) *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy - Official Gazette of Ukraine*, 66, art. 1842. [in Ukrainian].

14. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Derzhavne ahentstvo Ukrainy z pytan kino: Postanova Kabinet Ministriv Ukrainy vid 17 lystopada 2014 r. № 277. (2014) *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy - Official Gazette of Ukraine*, 59, art. 1618. [in Ukrainian].

15. Pro Natsionalnu radu Ukrainy z pytan telebachennia i radiomovlennia: Zakon Ukrainy vid 23 veresnia 1997 r. (1997) *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy - Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 48, art. 296 [in Ukrainian].

16. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Derzhavnu sluzhbu Ukrainy z etnopolityky ta svobody sovisti ta vnesennia zmin do Polozhennia pro Ministerstvo kultury Ukrainy: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 21 serpnia 2019 r. № 812. (2019) *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy - Official Gazette of Ukraine*, 70, art. 2461 [in Ukrainian].

17. Deiaki pytannia Ukrainського інституту національної пам'яті: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 12.11.2014 r. № 684. (2014) *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy - Official Gazette of Ukraine*, 98, art. 2840. [in Ukrainian].

18. Pro Ukrainyskyi kulturnyi fond: Zakon Ukrainy vid 23 bereznia 2017 r. № 1976-VIII. (2017) *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy - Information of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 19, art. 238. [in Ukrainian].

19. Ukrainyskyi tsentr kulturnykh doslidzhen (N. d.) N. p. URL : <http://uccs.org.ua/statti>. [in Ukrainian].

20. Kopiiivska, O. R. (2008) Osoblyvosti realizatsii kulturnykh prav i svobod liudyny v Ukraini. *Uchenye zapysky Tavrychesk. nats. un-ta im. V.Y. Vernadskoho: Seriya «Iurydycheskye nauky» - Tavrichesk startup apprentice. national University named after V.I. Vernadskiy: Series "Legal Sciences*, vol. 21, 2 (60), 106-112. [in Ukrainian].

21. Karpenko, O. M. (2022) Pidvyshchennia rivnia kulturnoi svidomosti ukraïnskoho narodu v umovakh rosiiskoi ahresii. *Aktualni problemy sluzhbovo-boiovoi diialnosti syl sektoru bezpeky i oborony Ukrainy v umovakh voïennoho stanu: materialy Rehion. nauk.-prakt. konf. (m. Dnipro, 30 cherv. 2022 r.) - Aktualni problemy sluzhbovo-boiovoi diialnosti syl sektoru bezpeky i*

oborony Ukrainy v umovakh voiennoho stanu: materialy Rehion. nauk.-prakt. konf. (m. Dnipro, 30 chero. 2022 r.), 43-44. Dnipro : DDUVS. [in Ukrainian].

22. Chepik-Trehubenko, O. S. (2015) Udoshkonalennia vzaiemodii orhaniv publichnoi vlady z instytutamy hromadianskoho suspilstva. *Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnogo universytetu vnutrishnikh sprav - Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnogo universytetu vnutrishnikh sprav, 2(76), 120-126. [in Ukrainian].*

Стаття надійшла до редакції 16.01.2023

Aksyutina A., Candidate of Legal Sciences, Associate Professor of the Department of general legal disciplines of the Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs (Dnipro, Ukraine)
Chvaliuk A., Candidate of Legal Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of general legal disciplines of the Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs (Dnipro, Ukraine)

SYSTEM OF SUBJECTS PROVIDING ADMINISTRATIVE AND LEGAL PROVISION OF THE POPULATION WITH CULTURAL SERVICES

The article analyzes the powers of subjects of administrative and legal provision of cultural services to the population and systematizes them. It was established that the system of subjects of administrative and legal provision of cultural services to the population is represented by several levels of organized institutions and individuals, each of which has its own status, list of functions and place. It has been established that the basis of state policy in the sphere of social and cultural construction is formed by the Verkhovna Rada of Ukraine, and the main body in the system of central executive bodies that ensures the formation and implementation of state policy in the spheres of culture is the Ministry of Culture and Information Policy of Ukraine. The mentioned Ministry carries out its functions in the field of culture both independently and through subordinated or coordinated central bodies of executive power with special status (various state services, agency committees and councils). At the regional and local levels, the subjects of the central link of administrative and legal provision of cultural services to the population are elected bodies (councils) of territorial communities, in the form of culture committees, or executive bodies (local state administrations), in the form of departments (sectors) of culture. Local state administrations include relevant departments or cultural departments. It was concluded that the level of regulatory and legal support of the activities analyzed in the article of subjects administrative and legal support of the population with cultural services is generally satisfactory, but needs improvement. The authors criticized some of the wordings of the Law of Ukraine «On Culture», and also proposed to enshrine in it, within the framework of a separate section, the functions and powers of higher state authorities in the field of culture. The proposed proposals are aimed at simplifying the process of administrative and legal regulation of the cultural sphere and clarifying the administrative and legal status of higher state authorities.

Keywords: subjects of administrative and legal support, cultural services, culture, system of bodies, special status.